

**Стратегія
Української бібліотечної асоціації
на 2019-2021 роки**

*Затверджено Конференцією
Української бібліотечної асоціації
22 листопада 2018 р.*

Вступ

Українська бібліотечна асоціація (УБА) є незалежною всеукраїнською громадською організацією, що об'єднує на добровільних засадах осіб, професійно пов'язаних з бібліотечною справою або зацікавлених у її розвитку.

За понад 20 років активної діяльності та розвитку УБА згуртувала близько 5 000 працівників з бібліотек різних систем і відомств, фахівців видавничої сфери та освітян, має позитивний імідж у органах влади та управління, співпрацює з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, Міністерством культури України, іншими органами центральної влади та місцевого самоврядування, включена у міжнародну професійну спільноту. Нами напрацьований успішний досвід проектної та грантової діяльності, участі у потужних міжнародних проектах.

Стратегія УБА на 2019-2021 роки враховує основні положення попередніх стратегій організації і базується на аналізі зовнішнього і внутрішнього контексту діяльності Асоціації, враховує загальносвітові тренди, що визначатимуть у найближчій перспективі розвиток бібліотечно-інформаційної справи.

Розуміння зовнішнього контексту діяльності Асоціації включає вплив глобалізації та євроінтеграції, що загострює питання впровадження міжнародних стандартів у галузь і посилює проникнення міжнародних трендів. Об'єктивну впливовість мають політичний та соціально-економічний фактори – поступ громадянського суспільства, залежність розвитку галузі від посадових осіб, які приймають рішення, а відтак – очікуваний вплив наступних виборів Президента України, парламентських та місцевих виборів. Визначальними зовнішніми факторами впливу, що призводять до появи нових напрямів у діяльності бібліотек, є реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади; відсутність державного адміністрування для виконання Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні на період до 2025 р.; військова та інформаційна агресія. Недостатній рівень розвитку ринкової економіки

зменшує спектр можливостей реалізації Асоціацією сучасних бізнес-підходів. Не менш важливим є врахування таких факторів, як географічний (нерівні можливості доступу населення до інформації залежно від місця проживання / перебування), технологічний (швидкий розвиток інформаційних та комунікаційних технологій при одночасному відставанні інфраструктури; низький рівень ІТ-культури населення в цілому) та правовий (недосконалість законодавства).

Враховуючи запит від професійної спільноти на нові знання і нові концепти бібліотек, УБА усвідомлює шляхи трансформації професії, які мають посилити її імідж та імідж бібліотеки як суспільно значимої інституції; скоротити розрив між потребами користувачів і технологічними спроможностями бібліотек; бути спрямованими на подолання гендерної одноманітності і старіння кадрів, просування спеціальних програм залучення молоді до професії та гідної оплати праці для усіх фахівців галузі.

Вважаємо, що такі світові тренди, як економіка спільної участі, цифровізація суспільства та програми відкритого уряду спонукають професійну спільноту до пошуку нової парадигми діяльності бібліотек.

УБА розуміє необхідність пошуку нових можливостей для фінансування статутної та проектної діяльності, створення нових форм неперервної освіти та професійного зростання своїх членів. Асоціація прагне розвивати нове лідерство, засноване на філософії партнерства та активізації професійної спільноти.

1. Стратегічна ідея УБА

Візія

Українська бібліотечна асоціація – відкрита спільнота професіоналів, об'єднаних задля розвитку бібліотечної справи

Місія

УБА пропонує активним бібліотекарям, готовим до змін, інноваційну платформу для розвитку професійного потенціалу

Цінності

- **Інтелектуальна свобода**
 - Ми поважаємо право кожної особи на свободу переконань і свободу їх вираження
 - Ми відстоюємо право кожного отримувати, зберігати та розповсюджувати без обмежень інформацію, що містить різні точки зору, та вільно висловлюватися
- **Відкритість та прозорість**
 - Ми відкриті для всіх
 - Ми надаємо всім зацікавленим сторонам інформацію про нашу діяльність у відкритій, повній, своєчасній і зрозумілій формі
- **Партнерство для розвитку**
 - Ми цінуємо наших партнерів
 - Ми досягаємо спільних цілей та розвиваємося у співпраці
- **Єдність та готовність до змін**
 - Ми сповідуємо спільні цінності
 - Ми об'єднуємо зусилля для якісних змін у галузі та суспільстві
 - Ми змінюємось самі та змінюємо світ

2. Карта стратегії УБА

МІСІЯ

3. Стратегічні напрями (СН) та цілі діяльності УБА

СН І. Розвиток галузі в цілому

УБА як професійна організація спрямовує свою діяльність на системну трансформацію бібліотечної справи задля якісних змін і сталого розвитку українського суспільства та інтеграції у світове співтовариство.

Ціль 1: Впровадити інноваційні моделі діяльності бібліотек

Новітні суспільні тенденції актуалізують необхідність створення гнучкої та динамічної бібліотечної системи – як світової, так і національної, здатної до сталого розвитку і спрямованої на надання широкого спектру послуг користувачам. Сучасні бібліотекарі мають чітко орієнтуватися у різноманітних і змінних загальнонаціональних і локальних суспільних потребах, прогнозувати та запроваджувати такі напрями і моделі діяльності бібліотек, які би суттєво вплинули на підвищення якості життя громади й окремої особи.

Ціль 2: Розвинути професійні компетентності бібліотекарів через розбудову безперервної освіти

Інтенсивний розвиток інформаційних технологій, швидкі суспільно-економічні зміни, необхідність адекватно реагувати на зовнішні фактори, відповідати на потреби своїх користувачів, впроваджувати нові послуги та сервіси вимагає від бібліотекарів нових компетентностей. Для цього УБА сприятиме розбудові безперервної фахової освіти бібліотекарів, розробляючи навчальні програми та модулі з актуальних тем та надаючи широку пропозицію освітніх майданчиків, у тому числі на партнерських засадах із закладами освіти та підвищення кваліфікації.

Ціль 3: Поширити дієві інструменти бібліотечної адвокації

Бібліотеки мають потужний потенціал консолідації суспільства, орієнтації його на дотримання європейських цінностей, сприяння інтеграції України у європейське співтовариство, підвищенню якості життя, забезпеченню рівного доступу до інформації, знань і культурного надбання. Для посилення

спроможності бібліотек якісно виконувати свою соціальну роль, УБА на різних рівнях буде лобювати та захищати права користувачів бібліотек на бібліотечне обслуговування, безперешкодний і рівноправний доступ до інформації. УБА буде позиціонувати бібліотеки як відкриті простори для освіти, науки, культури, дозвілля, комунікації та громадської активності, розкриваючи цінність бібліотек для суспільства.

Ціль 4: Перебудувати систему послуг та сервісів Асоціації

Пріоритетом діяльності УБА як клієнтоорієнтованої організації є створення цінності для своїх клієнтів відповідно до їхніх потреб. Перебудова системи послуг та сервісів буде здійснюватись на основі аналізу потреб та із врахуванням думки різних категорій клієнтів УБА. Клієнти будуть залучені до перегляду існуючих та розроблення нових послуг, сервісів. Будуть враховані наступні аспекти: фокус послуги/сервісу на цільову аудиторію, розширення географії та надання послуг і сервісів із застосуванням сучасних технологій.

СН II. Інституційний розвиток

УБА прагне бути успішною, сильною та авторитетною громадською організацією, здатною впливати на розвиток бібліотечної справи через посилення інституційної спроможності та реалізацію свого потенціалу.

Ціль 5: Розвинути та зміцнити організаційну спроможність мережі регіональних відділень

Повсюдне впровадження інноваційних моделей діяльності бібліотек потребує розширення мережі регіональних відділень УБА. Зміцнення організаційної спроможності відділень сприятиме, аби всі члени Асоціації отримували послуги та можливості від УБА, незалежно від їхнього місцезнаходження. Для цього УБА підтримуватиме та надаватиме практичну допомогу активним бібліотекарям у створенні й розбудові дієвих регіональних відділень.

Ціль 6: Досягти максимальної ефективності менеджменту Асоціації

Командна співпраця, заснована на спільному баченні та цінностях, є гарантією досягнення спільної мети. Важливим фактором є лідерство для змін, що передбачає творчий пошук нових можливостей і подолання викликів. Цього можливо досягти, постійно удосконалюючи процедури діяльності, стратегічне та операційне управління УБА відповідно до прогресивного досвіду, міжнародних стандартів і практик.

Ціль 7: Покращити комунікації та включеність членів Асоціації

Ефективна діяльність УБА та виконання місії передбачає синергетичну взаємодію членів Асоціації. Це потребує удосконалення системи внутрішньої та зовнішньої комунікації, провадження інформування різними каналами про свою діяльність на принципах звітності, відкритості, доступності та прозорості. УБА буде посилювати демократичну участь членів у діяльності організації на всіх рівнях, застосовуючи різноманітні форми включеності та мотивації.

Ціль 8: Активізувати включення молоді в роботу Асоціації та інноваційну діяльність бібліотек

Для ефективного інституційного розвитку УБА і бібліотечної справи молодь є важливою як носій нової професійної культури. Сьогоднішні молоді бібліотекарі є майбутніми очільниками бібліотек й тими, хто буде визначати напрям розвитку Асоціації. УБА зосередить діяльність на ширшому залученні та активнішому включенні молоді в усі напрями роботи Асоціації, забезпечить менторську підтримку молодим спеціалістам, сприятиме національному та міжнародному професійному обміну молодих бібліотекарів.

СН III. Ресурсне забезпечення програмної діяльності

Для втілення стратегічної ідеї та реалізації планів УБА потребує людського капіталу, а також достатнього і стабільного забезпечення матеріальними та інтелектуальними ресурсами.

Ціль 9: Залучити експертів для розвитку інтелектуального капіталу Асоціації

Інтелектуальний капітал забезпечує сталий інституційний розвиток УБА, успішну реалізацію стратегії, результативність програмної діяльності. Асоціація активно долучається до розбудови людського, організаційного та клієнтського капіталу бібліотечно-інформаційної сфери та розвиває свій інтелектуальний потенціал, залучаючи фахівців високого рівня з різних галузей і підвищуючи експертний рівень своїх членів. Це створить можливості для розроблення і пропозиції клієнтам УБА високоякісних продуктів, послуг та сервісів.

Ціль 10: Забезпечити стабільне фінансування програмної діяльності

Життєво необхідними ресурсами для реалізації стратегії УБА є фінанси. Їхнє стабільне надходження передбачає диверсифікацію джерел та організаційну спроможність до залучення фінансування. Для цього УБА буде застосовувати актуальні фінансові інструменти відповідно до визначеної фінансової політики з урахуванням специфіки програмної діяльності.

Заключна частина

Стратегія Української бібліотечної асоціації на 2019-2021 роки націлена на всебічну підтримку розвитку бібліотечно-інформаційної справи в Україні у найближчій перспективі з урахуванням різноманітних факторів впливу, загальносвітових трендів та запитів професійної спільноти. Одночасно Стратегія одним з головних пріоритетів визначає забезпечення сталого інституційного розвитку УБА, удосконалення системи внутрішньої та зовнішньої комунікації, включеність членів у діяльність організації на всіх рівнях та активне долучення молоді. Успіх реалізації Стратегії залежатиме від скоординованості дій активних членів Асоціації, розвитку інтелектуального капіталу та стабільності забезпечення програмної діяльності. Ми готові до активної роботи й об'єднуємо зусилля для якісних змін у галузі та суспільстві!